

יש לי 300 נשמות של בחורים מהישיבה שלי בפוניבז', שנעקדו על קידוש השם

פרסום ראשון

מה לנשיא בבית המדרש

ישיבת פוניבז'
גבעת זכרון מאיר - בני ברק

א"ה ביום רביעי כ"ז סיון תשי"ב (10.6.55) בסעה 4.30

הגירת חנוכה היכל הישיבה

בנוכחותו האדיבה של כבוד נשיא המדינה
מר יצחק בן-צבי ורעייתו יחיד

וזמרת התפילות כפי הרבנים הראשיים של ישראל, נשיא ועד המנהל של
המדינה, גדולי התורה בארצנו הקדושה, ראשי מוסדות אגודת ישראל ורוב
אנשי המוסדות, משמחת הישיבה ובמחלקות ואגודות

יותר מ-60 שנה, הייתה זו תעלומה היסטורית: מדוע הוזמן נשיא המדינה, יצחק בן צבי, ל'חנוכת הבית' של ישיבת פוניבז' - הזמנה שהתקבלה בזמנו בפליאה ובביקורת מה היתה עמדת מרן החזון-איש זצ"ל, מה השיב הרב מפוניבז' זצ"ל ל'קנאים' שאיימו לשבש את האירוע? וכיצד נהג מרן הגראמ"מ שך זצ"ל? | את ה'חלק החסר בפאזל' אנו חושפים כאן לראשונה, בהסתמך על עדות כתובה שנמצאה בבית גנזיו של רבה של פרדס-חנה, הגאון רבי יהושע זליג דיסקין זצ"ל (חותנו של רבינו מרן ראש הישיבה הגאון רבי גרשון אדלשטיין שליט"א) | מתברר שההזמנה נועדה לבלוס את המזימה, שכבר יצאה לדרך, לביטול יישותה העצמאית של בני-ברק והבלעתה במרחב החילוני המוניציפאלי שסביבה. בן צבי היה היחיד שיכול היה להתערב, וכך אכן היה | המשמעות המרטיטה: למען צביונה וקדושתה של ב"ב, ניאות הרב מפוניבז' באצילותו לוותר על צביון טקס חנוכת הבית לישיבתו! | כמה גדולים מעשי רבי יוסף שלמה!

הם לא יתנו לפגוע בהקמת הישיבה מחדש!

הפאזל הלא-חושלם

מדוע הוזמן נשיא המדינה ל'חנוכת הבית' של ישיבת פוניב'?

החלק החסר בפאזל

סיכול מדימת 'הטמעת' בני-ברק במרחב החילוני המוניציפאלי

בני-ברק, תשי"ג

הרב גרשון טברסקי

בשנת תשי"ג לבש עולם התורה חג. בבני-ברק נחוגה חנוכת הבית לבניין גדול המגורים של ישיבת פוניב', בתווך חתן השמחה מרן גאב"ד פוניב' זצוק"ל, שברוח סער של בנייה החל לקומם את התורה מעשן אפרה של גולת אירופה.

שמחת 'חנוכת הבית' הייתה יום בשורה לכל שדרות היהדות, לעולם התורה המתהווה בארץ בפרט, אך במיוחד עבור בני הישיבה. על תלמידי הישיבה כבר נמנו מאות בחורים משכמם ומעלה, אשר מהם יכהנו כמרבצי תורה לעתיד, אלו שאבו בצמא מתורתם של ראשי הישיבה והמשגיחים ובראשם מרן הרב מפוניב' זצוק"ל, הגר"ש רוזנבסקי זצוק"ל, הגר"ד פוברסקי זצוק"ל והגראמ"מ שך זצוק"ל.

קשר פנימי סמוי וגלוי היה עם הבית שבפאתי הגבעה, ביתו של מרן ה'חזון איש' זיע"א, ראש הישיבה הבלתי-רשמי של הישיבה. ראשי הישיבה היו פוקדים את הבית, בחורים זכו להכונה ויד מכונת. בין בני הישיבה רחשה גם הרוח של בירור דרך ועיצוב השקפה, היו בה טביעות החותם של שיחותיו של מרן המשגיח הגרא"א דסלר זצוק"ל, ואחריו מרן המשגיח רבי יחזקאל לוונשטיין זצוק"ל, אך לא פחות גם השפעתו של מרן בעל ה'חזון איש' זיע"א.

מועד סיום בניין הישיבה אדיר הממדים, שגם במונחים של ימינו תופס מקום של כבוד וודאי בימים ההם כשהציבור החרדי היה מעט מזער, תפס את מלוא תשומת הלב של הציבור התורני, רבים ראו בפעלו של מרן הרב זצוק"ל, רוח גבית כוללת במאמץ של תקומת התורה לאחר השואה.

ככל שהתקרב מועד חנוכת הבית כך גאו הרגשות בפרט אצל בני הישיבה. אלו עברו את תקופת טרום הישיבה בבית כנסת 'הליגמן', אחר כך באולם הדל שבירכתי הבניין המוקם, ולנו בפרדסים שקיננו בהם אנשי המחתרות. הקמתו של הבניין רחב הידיים והחדרים שבמוטות כנפיו, היוו מנוחה ונחלה עבורם.

יום חנוכת הבית נקבע. זה המועד בו יעתיקו בני הישיבה את מקומם מהאולם הישן ויעלו עם הגמרא אל המקום החדש. איך שלא יקבל האירוע את ביטוי, הוא היה ודאי רגע מרומם ונישא בו מי שנקראת אם הישיבות, מרחיבה את גבולה ויריעות משכנותיה הטתה.

'אתם בעצמכם לא שומעים לי...'

בימים הסמוכים למועד חנוכת הבית נשמעה הברה בישיבה: לטקס החגיגי יוזמן מי ששימש בתפקיד נשיא מדינת ישראל, מר יצחק בן צבי. הדבר עורר ביקורת בקרב חוגי הקנאים בירושלים, אך לא רק. גם בתוך הישיבה נשמעו דברי התנגדות. בדרך כלל לא ההינו בני הישיבה להשמיע ביקורת ולו מרומזת נגד הנהגת הישיבה, ממבנה צביונו הרוחני של בן הישיבה הוא לקבל מרות ולא להעז פנים ברבותיהם. מעבר לכך רוח הישיבה כמו כלל עולם התורה באותם ימים, לא של נקיטת פעולות נגד הנהגת המדינה, על אף שההתנגדות למדינה הייתה ברורה וצרופה. הנהגה זו של עולם התורה, הייתה מנוסת על ידי מרן גאב"ד בריסק זיע"א, ומרן בעל ה'חזון איש'

התאגדות מנהל שטח, תש"ז, תש"ח (אנ' ופינו) לשיבת סניג

ד"ר א' ובחשאתם. לפיכך, עצם הענקת כבוד למלכות 'מסני איבה' לא הייתה חידוש מרחיק לכת, אך העיתוי והמקום היוו צעד מרחיק לכת לטעמם, היו שאף ראו בזה בחינה של 'הכנסת צלם בהיכל'.

הידיעה משטה בציבור, והביאה למחאות מצד הקנאים בירושלים. משלחת של אנשי 'נסורי קרתא' הגיעה לביתו של מרן הרב מפוניבז' וצוק'ל כדי להגיא אותו מהכוונה ולהביא לביטול ההזמנה. בראש הקבוצה עמד רבי אהרן קצנילבוין וצ"ל. הם נהגו כבוד במרן הרב וצוק'ל ולא הניחו לקיים הפגנה במתכונת הרגילה (אלו היו הקנאים, כיום התידרדות לא הייתה עוצרת בקיום משלחת). מרן הרב מפוניבז' קידם אותם במאור הפנים שלו ובחיוך שוכה הנפש. הוא אהב אותם אהבת נפש, ואמר להם באידיש הליטאית המשותפת: 'רבי אהרן, אנחנו אוהבים אתכם, אם לא אתם, אנחנו היינו צריכים לנהוג כמותכם'. מצד אחר החמיא לו על העמידה בקנאות נגד המדינה, אבל מאידך רמז לו שלנו אין את 'הלוקסוס' לנהוג כך, שכן אנו עוסקים בעשייה ובכניין של כלל ישראל.

מביתו של מרן הרב מפוניבז' פנו רבי אהרן קצנילבוין ובני לווייתו אל מעונו של מרן בעל 'החזון איש' ויע"א. רבי אהרן השמיע דברי מחאה על הכוונה להזמין את בן צבי, וביקש ממרן בעל 'החזון איש' שיפנה אל מרן הרב מפוניבז' וישמיע עליו לבטל את ההזמנה. מרן בעל 'החזון איש' בפיקוחו הידועה השיב לו: 'רבי אהרן, אתם בעצמכם לא מנהגו כך, שכן אנו עוסקים בעשייה מפוניבז' יקשיב לי'.

'המסקנה היחידה היא שעליי לעזוב את זכרון מאיר, כדי שבן צבי לא יבקש לפגוש אותי', השיב מרן 'החזון איש', ומרן הרב מפוניבז' הבין מתשובה זו שמרן החזון איש לא סבור שעליו לבטל את התכנית, אלא מסכים לה, לפחות בדיעבד...

'אני לא רואה שריפה'

מחאות הקנאים, כמובן, לא יכלו להשפיע על גדולי ישראל. מעמד 'חונת הבית' החקיים במתכונתו, טקס חגיגי במיוחד, השתתפותו של בן צבי בהתיבה כללי ביטחון קסדינים, רק בעלי כרטיס כניסה או כאלו שווה על ידי הסדרנים התאפשר להם להשתתף במעמד, אלא שהאירוע לא עבר בשקט. קבוצת קנאים המחזינה כדי להשמיע מחאה נגד הנשיא, אך אלו לא היו לבד, גם בקרב בני הישיבה נמנו כמה בחורים בעלי רוח סוערת, אלו לא היססו למחות גם הם מתוך הישיבה. אחרים דווקא מצאו מקום לקיים דיון הלכתי על מעמד של 'שרה' בימינו, האם הוא תופס או לא, אלו גרסו שהיה שאינו שומר תורה ומצוות אין בלפיו שום

חיוב ושררתו בטלה ומבוטלת, היה זה הגאון הגדול רבי ברוך דב פוירסקי שליט"א, כאחד מלומדי הישיבה, שטען שהיות והנשיא שדרתו גם על ערביי ישראל ייתכן שיש לדנו במלכי עברים שבהם אין את התנאי של קיום תורה ומצוות...

החירה הגדולה היא מה באמת הייתה עמדתו של מרן בעל 'חזון איש' ויע"א. אין ספק שהיו ערוצים בינו לבין מרן הרב מפוניבז' ויע"א, כשם שקרוב לוודאי שמרן הרב וצוק'ל לא יקבע עובדה שתדרוש ממרן החזון איש לנקוט עמדה פסיבית או מעשית, האם ייתכן שמרן הרב וצוק'ל ויהי מראש על נטחונו של מרן החזון איש ביום גורלי כמו חטבת הבית של הישיבה, שהייתה נר לרגליו של מרן החזון איש ויע"א? אין ספק שהיו למרן החזון איש ואתם דרכים להעיר את און מרן הרב מפוניבז' לעמדתו, אם כן אם לא.

כפועל, ביום הגיעו להונת הבית' עזב מרן החזון איש את ביתו ושהה בביתו של חלמידו מקורבו חתן אחותו הגאון הגדול רבי מרדכי שלמה ברמן וצוק'ל.

'צדיק' בא לעיר...

יותר משישים שנה, היה אירוע זה לוס בעדל ההיסטוריה, ממש בימים האחרונים נחשפנו לכתב זיכרונות מגנוזיו של הגאון רבי יהושע זליג דיסקין וצוק'ל, רבה של 'פרדס חנה' הגר"י דיסקין היה - אם ניתן לכנות זאת כך - מאנשי 'המורחה' של מרן הרב מפוניבז' וצוק'ל, מרן הרב וצוק'ל חתן לרגל פעלתנותו הכבירה בחבר רבנים מגולת ליטא ורוסיה אשר כירנו ברחבי הארץ כמושבות ובערים, אלו עמדו לימין מרן הרב וצוק'ל בהשגת כספים להחזקת מוסדותיו, ובסיוע נדרש בנתיבות הבירוקרטיה, לימים זכה הגר"י דיסקין בחתן מפא"ר ישיבת פוניבז', הלא הוא רבינו ראש הישיבה מרן הגאון רבי נרשון אדלשטיין שליט"א, שאביו, רבה של רמת השרון, היה אף הוא באותו חבר רבנים שעמדו לימין מרן הרב וצוק'ל, בקטע מתוך איצור זיכרונותיו של הגאון רבי יהושע זליג וצוק'ל, נחשף אור חדש על פרק היסטורי זה, בו מתגלה התהליך הנסתר שהיה מאחורי האירוע.

הגרמנים מן היסטוריים, הדבר הח ממי שהיה נ וכך מספח כאשר הוג לקיים מעמ דיסקין וצוק'ל חונת הבית 'רארין' ברא יתנו את ה צום כמשך (מעמד מען מכן בסוף הישיבה, בז התעתד לה וצוק'ל בעצ והנה מגי אל - מן את ההתרח לחץ כביר עיריית רמז ברו ורמת נ נעצור בן בתיאורו ה רקע ליחמק החל מקו ברק, רמת חילוניים מ היומנה היו מיוחדת בל בבחירות ל למען האיה למרבה הש במקביל, ה הציבורי, ה חושביו, מ שלוש הע המרחב הח קל להבין העיר החרד בשנת תש הממשלתי ה החרדית ה על ידי פני רואים את מסיבה ל קריניצי, ר את מאון ה קריניצי, א מהגדלה ה אודת מסור כחחת ה שנקראה ב

'מֶרֶן הָרֵב מְפוֹנִיב' לֹא שָׁמַח'

נשוב לכתבי זיכרונותיו של הגר"ר ד"ר דניאל, מהם אנו מצטטים לראשונה: לאור החשש מיוזמת האיחוד, טענו גורמים במועצה של בני ברק, ללא קשר ישיר עם ישיבת פוניבז', שהייתה יכולה לסכל את היוזמה הוא מר יצחק בן צבי, התבנית הנדרשת

**בראש היוזמה עמדו תושבים
חילוניים מבני ברק, ובראשם קבלן
חילוני מקומי. היוזמה הייתה
כל כך דומיננטית עד כדי הקמת
רשימה מיוחדת בשם המלא 'למען
האיחוד', שהתמודדה בבחירות
למועצה. למרבה השמחה הרשימה
נחלה כישלון חרוץ**

הגורמים משתנים מהקצה אל הקצה, כמו גם צדדים היסטוריים מעניינים מאד. הדבר החשוב ביותר שהדברים נכתבו בכלי ראשון, ממי שהיה בסוד העניינים ולא כמצטט מכלי שני. וכך מספר הגאון רבי יהושע זליג דיסקין: כאשר הושלם האולם של היכל ישיבת פוניבז', הוחלט לקיים מעמד 'חנוכת הבית' - מלכתחילה - כותב הגר"ר דיסקין זצוק"ל - הייתה התוכנית לקיים את מעמד 'חנוכת הבית' כפי שנהגו בעת חנוכת הבית של ישיבת 'ראדן' בראשות מרן החפץ חיים זצוק"ל: הבחורים יחנכו את האולם החדש בלימוד רצוף תוך קיום תענית צום במשך כל היום, בערב, יאמרו שיעורים מפי מרן בעל החזון איש זצ"ל ומרן גאב"ד בריסק זצ"ל (מעמד מעניין שחבל שלא יצא לפועל - ג.ט.). לאחר מכן בסוף היום והצום תיערך סעודה חגיגית לבני הישיבה, בהשתתפות רבנים וראשי הישיבה. את הטקס התעתד להנחות ולנהל הגאון רבי יהושע זליג דיסקין זצוק"ל בעצמו.

והנה מגיעה התפנית:

אלא - מספר ומגולל הגאון רבי יהושע זליג זצוק"ל את ההתרחשות הדרמטית - שבאותה עת התנהל מסע לחץ כביר מצד גורמים ממשלתיים ומכיוונו של ראש עיריית רמת גן, אברהם קריניצי, לאיחוד הערים בני ברק ורמת גן. נעצור בשלב זה את המשך ההתרחשות המובאת בתאוריו המפורס של הגר"ר דיסקין, כדי לתת מעט רקע ליוזמה הזו של איחוד הערים. החל מקום המדינה התנהל מסע לאיחוד הערים בני ברק, רמת גן ובעתים. בראש היוזמה עמדו תושבים חילוניים מבני ברק, ובראשם קבלן חילוני מקומי, היוזמה הייתה כל כך דומיננטית עד כדי הקמת רשימה מיוחדת בשם המלא 'למען האיחוד' אשר התמודדה בבחירות למועצה שמטרתה המוצהרת כשמה, לפעול למען האיחוד מתוך מוצעת עיריית בני ברק בעצמה. למרבה השמחה הרשימה נחלה כישלון חרוץ.

במקביל, ההסתדרות ששלטה על כל המרחב הציבורי, דאגה להקיף את בני ברק בשכונות חילוניות. תושביהן, מובנים בגורמים ארציים, יזמו את המיזוג בין שלושת הערים. כדי להטמיע את העיר החדשה בתוך המרחב החילוני, כך שהיא תאבד את צביונה לחלוטין, קל להבין שיוזמה זו פירושה מכת מוות לקיומה של העיר החרדית היחידה אז.

בשנת תש"ט שוב עלתה יוזמה זו על ידי 'ועדת הערים הממשלתית' שהייתה כפופה למשרד הפנים, ובעיתונות החרדית התפרסמה קריאה לפעילות לבלית היוזמה על ידי פניות למשרד הפנים, בשנת תשי"ט אנו שוב רואים את היוזמה שבה ועולה, הרב גרשנקוון מנצל מסיבה לרגל יציאה לחוץ לארץ, הוא מספר שמר קריניצי, ראש עיריית רמת גן, דוחף לכך כדי לשנות את מאזן המצביעים ברמת גן, שנוטה לכיוון השמאל. קריניצי איש המפלגה הרביזיוניסטית - חירות, חשש מהגדלת הכוח של השמאל ברמת גן, הוא עצמו היה אוהד מסודר ודת.

באחא ההודמנויות הגיע מר קריניצי לנאום באסיפה שקראתה בשם 'דובק' למען האיחוד, ומספרים שמרן

עדות מתוך החדר

'ירושלמידיג'ע קינדערלאן, וכי אתם חושבים שמפחדים ממנו?'

**'כל עוד הם דיברו לפניו בדרך ארץ מסוימת, גם הגאון התייחס אליהם בהתאם'
| השתלשלות השיחה בתוך החדר, מעדותו של מי שנבח בפנים - הגאון רבי
בנימין בינוש קורלנסקי זצ"ל | הרב א. חפץ**

הוא פתח את דברו עם דברי הנמרא, במקום שיש חילול ד' אין חולקים כבוד לרב, מיד התקרב לעברם אחד מטובי הבחורים בישיבה בקולות וברקים: 'חוצפה! תרדו מתנבעה! וסילק אותם מהמקום. באותו ערב, הרבנית אשת הרב זצוק"ל קראה להם - לקבוצת התלמידים ממקורביו, כינים רבי בנימין בינוש קורלנסקי, ובקשה שייכנסו לרב לדבר בלימוד וגם לחזקו, כיוון שהוא כאוב ממה שעבר עליו.

הם נכנסו, ואכן הכנינו כי הגאון נתן בצער, 'הגאון מפוניבז' אמר להם, כי לפני שהזמין את נשיא המדינה (הוא לא גילה את אוזנם לסיבת ההזמנה הנחשפת לראשונה בכתבת זו - א. חפץ) הוא התייעץ עם חברי כנסת חרדים והתעניין מהם פרטים עליו, והם אמרו לו שאפשר להזמין, אך הנה לפי מה שסיפרו חברי נטורי קרתא דברים לגבי אשתו ועוד, יכול להיות שאם היה יודע מוכן קודם לכן, לא היה מזמין. אבל כעת, ביחס לאישיותו עם כל מה שמספרים, שיקול הדעת הוא, שלא לבטל את ההזמנה, וכך הוא ינתן וישאיר את ההזמנה על כנה.

בין קנאות לחוצפה

זוהי זו ועדות זו, משקפות את השתקף, את החלק שהרב כלל לא גילה להם, (כי לטובת המטרה היה צורך לשתוק) ולמרות המטרה הגדולה שאליה הוזמן לבני ברק, אמר הגאון מפוניבז' שיכול להיות שאם היה יודע פרטים נוספים, אולי לא היה מזמין אותו למרות הכל. אבל כעת, ההזמנה תישאר על כנה.

ואז באים 'קנאי ירושלים' שכולם היו יראי ד', ומעידים לומר דעות לארץ הלבנון הגאון מפוניבז' החזון איש. הם מבינים יותר מהם... חוצפה ימין ולמרות זאת הגאון מפוניבז' התייחס אליהם. כי גם הם מבני אברהם יצחק ויעקב אבל כאשר החוצפה נלשה ועלתה על גדותיה, ברנע אחד הם נחפזו לילדי ירושלים... לירושלמידיג'ע קינדערלאן...

הגאון רבי בנימין בינוש קורלנסקי זצ"ל היה בחדר של הגאון מפוניבז' בעת שנכנסה משלחת של חברי 'נטורי קרתא' לחדרו. את אשר סיפר לימים על מה שהתרחש בחדר, שמענו מבני הגר' יצחק קורלנסקי שליט"א, ראש כוללי טהרות: 'הגיעה ונאה משלחת מחשובי 'נטורי קרתא' מירושלים. הרב קיבל אותם. הם התיישבו והתחילו לדבר בחריפות נגד בן צבי ובעיקר נגד רעיותו. ויהי רב לו ובעיקר לה - מיני דברים רעים פרטיים וציבוריים (כפי הזכרון, עליו הם לא מצאו כל כך רע, בעיקר על אשתו).

'הגאון מפוניבז' היה כאוב והקשיב להם. 'אכן, כל עוד שהם דיברו לפניו בדרך ארץ מסוימת, גם הגאון התייחס אליהם בהתאם, ואמר להם שלמרות מה שהם אומרים, והוא שומע וכואב לו מה שהם מספרים, אבל אחרי שהזמין אותם - אין תועלת ואין אפשרות לבטל את ההזמנה, הנוק יהיה רב על התועלת למרות הדברים שהם מדברים אודות חילול ד' וכו'.

הם ניסו להתעקש ולהציע שהרב לא יבטל את ההזמנה, אבל שהרב עצמו יחרים את האירוע ולא ישתתף בו. הרב המשיך וניסה להסביר להם שזה לא מציאותי. בשלב מסוים הם הצהירו כי לחזון איש יש טענות עליו על שהזמין את הנשיא לאירוע. ועדיין, למרות שהיה כאוב מדבריהם, הוא לא הראה להם פנים כעוסות אלא פנים כאובות. הוא לא פירט להם את כל השיקולים שלו, אבל הציג להם שעדיין יש שני צדדים למטבע, ובעיקר כעת אחרי שהוא חושן, 'ואז הם החלו לדבר בחוצפה, ולאיים שהם יערכו הפגנות נגדו - נגד הרב.

'באותו רגע' - העיד הגר"ר קורלנסקי זצ"ל - 'הגאון מפוניבז' התחוק, הסיט את הצער, דפק על השולחן וקרא בקול רם: 'ירושלים דינע קינדערלאן, וכי אתם חושבים שמפחדים ממנו? נעמד וסיים את האסיפה'.

הם יצאו למדרגות ליד חדרו של הגאון מפוניבז', וראש החבורה נעמד והחל לדרוש בטוח של הפגנה.

אחד הקנאים העז פניו, ניגש לחלון והנה מרן ה'חזון איש' לנגדו. הלה לא היסס והחל לזעוק 'עס ברענט א פייער' (שריפה בוערת!) מרן החזון"א השיב בנחרצות: 'איר זעט אז עס ברענט א פייער, איך זע נישט אז ברענט שריפה, אבל רואה שבוערת שריפה, אבל אני איני רואה כל שריפה!')

מכאן ואילך הכול מתגלגל בצורה כזו שכל העומדים מאחורי האירוע לא מגלים את כל המתרחש. נוצר מצב שהקנאים וגם בחורים בישיבה מוחים ומבקרים את גדולי ישראל בלא לדעת מה שהתרחש מאחורי הקלעים.

הגרי"ו דיסקין זצוק"ל מספר שמרן הרב זצוק"ל הצטער מאד על ההתפתחות. הוא לא רצה שהאירוע החשוב הזה יהפוך לוויכוח ציבורי. מרן הרב זצוק"ל נכנס אל מרן החזון איש' וזע"א והתייעץ עמו על הנעשה. מרן החזון"א הגיב בתגובה אחת: 'המסקנה היחידה היא שעלי לעזוב את זכרון מאיר'. כדי שכן צבי לא יבקש לפגוש אותי... מרן הרב מפוניבז' זצוק"ל הבין מתשובה זו שמרן בעל החזון איש' לא סבור שעליו לבטל את התכנית, אלא מסכים לה לפחות בדיעבד.

הרב והעז, מרן הרב מפוניבז' זצ"ל (נאמן) ודיסקין הגרי"ו דיסקין זצ"ל

רבי אהרן קצילוביגן ובני לווייתו נכנסו למעונו של מרן ה'חזון איש' זע"א. רבי אהרן ביקש ממרן החזון"א לפנות למרן הרב מפוניבז' ולהשפיע עליו לבטל את ההזמנה. מרן החזון"א בפיקחותו השיב: 'ד' אהרן, אתם בעצמכם לא שומעים לי, למה תחשוב שהרב מפוניבז' יקשיב לי...'

דיסקין זצוק"ל - השתתף התכנית למעמד 'חנוכת הבית', היא קיבלה אוסף ממלכתי, ומי שהופקד על הקשר והביצוע עם בית הנשיא. היה השופט החרידי ר' יצחק קיסטר ז"ל, ממקורב מרן הרב זצוק"ל ומבאי ביתו של מרן החזון איש' זע"א.

'את הנעשה אין להשיב'

רבי יהושע זליג דיסקין זצוק"ל מתאר את המחאות שתחול להיסעם מחוגי הקנאים בירושלים, כאשר

א. קריניצי - באספת בחירות למועצת בני-ברק

הערב ב"ה תתקיים באולם הציונים הכלליים בר"ח מונטיפיורי 27, אספת בעלי זכות בחירה למועצת בני-ברק, הגרים בתל-אביב, האספה מתקיימת מסעם הרשימה החדשה -למען האיחוד" (איחוד בניברק עם רמת-גן לעיר אחת) ובה ישתתף מר א. קריניצי, ראש העיר רמת-גן.

מועצת יהודי פולין ל"ד ושם- הערב בשעה 6 באולם הקהילה תתקיים ישיבת מועצת יהודי פולין ל"ד ושם, כל חברי המועצה מתבקשים לדייק.

התחרות תלבושות פורים

התחרות תלבושות פורים בין ילדים ונוער עד גיל 12, תתקיים בגן החיות בפורים, הוזכרים יקבלו פרסים יקרי ערך. פרטים במדפוס.

תורנות בתי מרקחת

וולטריוו "חתנה מרכזית", סולומון 16. "יהודה הלוי", יהודה הלוי 91. מולדבסקי חיה, בן יהודה 7.

הצגות תיאטרון

ב.א.ה"ל - החייל האמין שווייק, ב.ת.א.ר.ו.ן קאמרר: "המפקד בא", ב.ל.י.ל.ה-לר - רק למבוגרים, 2 הצגות ב"57-7.30.

במשך כל היום מתקיימות הבחירות למועצת בני-ברק, שיקבעו את גורל המקום למשך שנים. כל בעלי זכות בחירה נאים לקלפי בבני-ברק ומצביעים בעד רשימת

"למען האיחוד" (איחוד בני-ברק עם רמת-גן לעיר אחת).

לפגוע בבריאותו של מרן הרב מפוניבז'.

אין ספק שגילוי המסמך התייעודי מסיר את השאלות על האירוע ובעיקר, על סוד הנהגתו של מרן החזון איש' זע"א. כמו כן ניתן להבין את הנהגת מרן הגראמ"מ שך זצוק"ל כמי שביקש לקיים את התכנית המקורית על ידי הנהגת צום ותענית, לאור העובדה שהתכנית נגנזה בשל הצורך הציבורי.

לא ברור עד כמה השיג הביקור את מטרתו, אך על פי מבחן התוצאה אנו רואים שהיוזמה נקברה מאז ולא שבה לעלות עד ימינו, ניתן להאמין שלביקור של בן צבי הייתה השפעה מכרעת. בן צבי עצמו נשא דברים באירוע, הוא הזכיר שבני ברק היא עירם של התנאים רבי טרפון ורבי עקיבא, ככזו - איחל - היא ראוייה להיות מרכז לתורה בישראל. ניתן אולי למצוא בדבריו אלו, הסכמה למקום הייחודי של בני ברק כמטרופולין של תורה בזכות עצמה.

ידועה אמרתו של מרן הרב מפוניבז' זע"א שהוא ויתר על 'דשכבה'ג' בשביל כלל ישראל, ניתן להשלים זאת בפרפרזה שהוא ויתר על המעמד של 'חנוכה הבית' כפי שתכנן במקור, עבור 'כלל ישראל'.

מסמך התייעודי והיסטורי זה שופך אור על האירוע הזה ומעורר תובנות רבות. מעבר לעצם החשיפה על מה שהתרחש כאמת, יש ללמוד מכך כמה נפתלים ונסתרים דרכי הנהגת גדולי התורה, כיצד עלינו לקבל את הנהגתם המוסתרת כשפירד חביון ולא לשטות למראה עין שטחית. ■